

Nr. 246. Folkethingets Forhandlinger.

66de Møde, Ordentlig Samling, 1871—72.

3881 2den. Beh. af Lovf. om

de kommunale Valg. 3882

havn, men det forekommer mig ikke, at man kan sige, at der er Spørgsmaal om Udelukkelse af Nogen paa Landet eller i Kjøbstæderne, der ere Alle kaldte til at deltage i Valgene, men netop paa Grund af de udelukkende økonomiske Hensyn, der ere de Hensyn, som overvejende gjøre sig gjældende i Kommunernes Bestyrelse, tilstaar jeg, at jeg ikke kan se rettere, end at det er i sin Orden, at de, der betale de største Bidrag, ogsaa have den væsentlige Indflydelse, i alt Fald en Indflydelse, der ikke uden Videre kan slubbes tilside, paa Anvendelsen og Opkrævningen af disse Bidrag. Det forekommer mig ogsaa, at man ikke lægger tilstrækkelig Mærke til, at ved det Forslag, der her forelægges som støttet af Flertallet, desorganisere man, om jeg saa maa sige, hele den kommunale Institution. Thi hvori har man hidtil søgt Organismen i kommunal Henseende? Dels i en Deling af Valgretten, dels i den Kontrol, man har sat for de kommunale Institutioner og dels endelig i Regjeringens Stilling til disse Spørgsmaal. At nu Lovforslaget gaar ud paa at forandre og væsentlig tilintetgjøre den Del af Organismen, som har været tilsigtet gennem en Deling af Valgretten, behøver ingen nærmere Paavisning; thi det er det umiddelbare Udtryk af det Forslag, der foreligger; men derimod forekommer det mig, at det maasse nok var verd at lægge Mærke til, at man gennem Lovforslaget eller i alt Fald gennem dets væsentlige Følger ogsaa vil i en meget væsentlig Grad svække den Del af den kommunale Organisme, som ligger i det der overordnede Institution, givne Tilsyn med den underordnede; thi det er klart, at, naar begge Institutioner skulle udgaa af samme Vælgerklasse, er der ikke nogen Sandsynlighed for, at der skulde kunne gjøre sig nogen forskjellig Aand gjældende i dem, og altsaa vil det Tilsyn og den Kritik, man vil udøve gennem Amdsraad, overfor Sogneraad, ikke have den Betydning, der har været tænkt paa ved Ordningen af de kommunale Institutioner.

Dg hvad nu endelig Regjeringens eller Regjeringens Embedsmænds Stilling overfor disse Forhold angaar, da tilstaar jeg, at jeg ikke tror, at, dersom virkelig den almindelige Valgrets Anvendelse skulde fremkalde meget stærke Strømninger og langvarige Strømninger, vilde det ikke let være muligt for nogen Regjering at modstaa disse, selv om den erkjendte, at den maasse til Slutningen vilde føre til Resultater, man ikke paa nogen Maade kunde billige og heller ikke havde forudsat. Det er af flere ærede Medlemmer udtalt, at der ikke var nogen Grund til, at forandre de Regler, Choroester de kommunale Valg kunne foregaa, og jeg har ved en tidligere Leilighed udtalt, at ogsaa dette er Regjeringens Betragtning. Jeg skjønner ikke rettere, end at de hidtilværende Institutioner have vist sig at være i Stand til at bære det kommunale Liv paa en syldbestgjørende Maade (Se. A. Hansen's Tale). Dg naar det ærede Medlem her nu siger Ja, saa tager jeg dette til Indtægt; men naar han derimod indvender, at det er, fordi de Udelukkede tie, saa siger jeg: Spr det Første erkjender jeg ikke, at der er Nogen, der lige frem er udelukket, og dernæst siger jeg, at de jo ingenlunde ere udelukkede fra at tale, fra at gjøre deres Anskuelser gjældende i et Blad, i offentlige Forsamlinger; der er forskjellige Maader, hvorpaa de kunne komme til Orde; men det har ikke været meget almindeligt i det Mindste, at man har hørt nogen Klage i denne Henseende fra dem, der nu ere begrændede til kun at kunne udøve Valget til en vis større eller mindre Halvdel af de nævnte Institutioner. Der foreligger ikke, saavidt jeg skjønner, nogen egentlig Opfordring til at gjøre Forandring i de kommunale Institutioner; men der er tværtimod, efter min Mening, en Opfordring til at lade det være, i alt Fald for Tiden; thi det forekommer mig, dels at Følgerne af denne Forandring maasse dog neppe ere gaaede ret op for det almindelige Bevisthed, og dels er der for selv de kommunale Organer stillet meget betydelige Opgaver og